

SÄKERHETS DATABLAD V1/10, V1/5, V1/160

1. NAMNET PÅ ÄMNET / PREPARATET OCH BOLAGET / FÖRETAGET

HANDELSNAMN: Expanderande gjutbruk
GRUPPNAMN: Gjutbruk
ANVÄNDN.OMR: Färdigblandat torrbruk.

ART.nr: 110010, 110050, 110160

Utfärdad av	Ann Martens, Ramböll Sverige
	Tel. 040-10 54 47
Omarbetad datum	2006-04-11

Tillverkare

Ansvarig EES -området PAGEL Spezial-Beton GmbH Co. KG
Wolfsbankring 9
D-45355 Essen, Deutschland
Tel.: +49 (0)201 / 68 50 40
Fax.: +49 (0)201 / 68 50 4-31
Internet: <http://www.pagel.com>

Svensk import PAGEL EUROSPECIALBRUK
Adress: Fredsgatan 18
Postnr/Ort : SE 43243 Varberg
Land : Sverige
Telefon : +46 (0) 340 675258
Fax : +46 (0) 340 675257
Nödtelefonnr : 112, SOS Alarm vid personskada
Kontaktperson : Bo Johansson +46 (0)705 73 87 43
Ansvarig : Bo Johansson

2. SAMMANSÄTTNING/ UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

Ämnesnamn	EG-nr	CAS-nr	Vikt %	Klassificering	R-fraser
Portlandcement	266-043-4	65997- 15-1	25 – 50%	Xi	R36,38,41
Förklaring förkortningar: CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Innehåll angivet i antingen; %, %vkt/vkt, %vol/vol, mg/m ³ , ppb, ppm, vikt%, vol%; T+ = Mycket giftig, T = Giftig, C = Frätande, Xn = Hälsovädlig, Xi = Irriterande, E = Explosiv, O = Oxiderande, F+ = Extremt brandfarlig, F = Mycket brandfarlig, N = Miljöfarlig					

SAMMANSÄTTNINGSKOMMENTARER övriga ämnen: Kvartshaltig sand med kvartshalt > 0,5%.
Respirabelt kvartsinnehåll är mindre än 0,1% (partiklar < 5 mikron).
Krom VI < 0.0002%.
Portlandcement består av en blandning av kalciumsilikater och kalciumaluminater.
För riskfraser i klartext se punkt 16.

SÄKERHETS DATABLAD V1/10, V1/5, V1/160

3. FARLIGA EGENSKAPER

KLASSIFICERING Xi

Irriterar ögonen.
Irriterar huden.
Risk för allvarlig ögonskada.

BETYDELSEFULLASTE RISKER:

HÄLSA

Produkten är starkt alkalisk i kontakt med hud och ögon och därför irriterande.
Inandning av produkten irriterar andningsorganen.
Vid kontakt med fukt eller vid vattentillsats bildas frätande kalciumhydroxidlösning, som ger produkten dess irriterande egenskaper.
Uthärdad stelnad produkt är inte irriterande.
Symptom på exponering från luftvägar kan vara hosta, halsrodnad, sveda.
Kontakt med hud ger rodnad och sveda.
Vid kontakt med vatten bildas kalciumhydroxid som är den komponent som orsakar irritationen.
Produkten är reducerad med avseende på sex-värt krom och därför ej klassad som allergen
rekommenderad lagringstid får ej överskridas. Detta ökar risker för kromallergi.

MILJÖ

Produkten är ej farlig för miljön

4. FÖRSTA HJÄLPEN

INANDNING

Frisk luft och vila. Kontakta Sjukvården om besvär kvarstår.

HUDKONTAKT

Skölj genast huden med tvål och vatten. Avlägsna genomfuktade kläder och fortsätt skölja.
Kontakta läkare om irritationen kvarstår efter tvättning.

ÖGONKONTAKT

Undvik att gnugga ögonen. Spola ögonen med mycket vatten i 15 minuter. Håll ögonlocken brett isär och se till att få bort partiklar. Avlägsna eventuella kontaktlinser.

FÖRTÄRING

Ge rikligt med vatten. Framkalla ej kräkning. Kontakta sjukvården för rådgivning.

SÄRSKILD FÖRSTA HJÄLPEN UTRUSTNING

Möjlighet till ögonspolning på arbetsplatsen och även under eventuell transport till sjukhus.

SÄKERHETS DATABLAD V1/10, V1/5, V1/160

5. BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER

BRAND- OCH EXPLOSIONSRISKER

Produkten brinner inte.

Eventuellt brännbart förvaringskärl eller brand nära produkten kan släckas med lämpliga släckmedel för aktuellt material, t.ex. spridd vattenstråle eller koldioxidskum.

SKYDDSUTRUSTNING VID BRAND

Använd handskar och heltäckande skyddskläder. Se punkt 8.

Släckvatten vid brand blir alkaliskt, så undvik kontakt.

6. ÅTGÄRDER VID SPILL/OAVSIKTLIGA UTSLAPP

ÅTGÄRDER FÖR UNDVIKANDE AV PERSONSKADOR

Undvik dammbildning och spridning av damm.

ÅTGÄRDER FÖR UNDVIKANDE AV MILJÖSKADOR

Förorena ej vattentäkt eller avlopp.

ÅTGÄRDER FÖR RENGÖRING

Samla upp mekaniskt, men beakta risken för frätskador. Stelnad produkt kan hackas bort och tas om hand som byggavfall.

7. HANTERING OCH LAGRING

LAGRING

Förpackningen förvaras torrt och frostfritt. Viktigt att produkten används inom rekommenderad hållbarhetstid. Risken för kromallergi är större efter sista förbrukningsdag.

Förvaras ej tillsammans med syror.

HANTERING

Undvik damning. Skydda hud och ögon vid hantering av produkten.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERING/PERSONLIGT SKYDD

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Mekanisk ventilation eller punktutsug kan behövas i trånga utrymmen.

Möjlighet till ögonspolning och nöddusch på arbetsplatsen.

ANDNINGSSKYDD

Vid otillräcklig ventilation använd andningsskydd med filter partikelfilter P2.

ÖGONSKYDD

Använd godkända skyddsglasögon eller ansiktsskärm.

HANDSKYDD

Skyddshandskar (kloropren, nitrilgummi, PVC).

Permeationstidstid enligt EN 374 ej bestämd

HUDSKYDD

Använd heltäckande skyddskläder

SÄKERHETS DATABLAD V1/10, V1/5, V1/160

HYGIENISKA GRÄNSVÄRDEN, AFS 2005:17

EU-nr	CAS-nr	Ämnesnamn	NVG 8 tim	TGV 5 min	KTV 15 min
		Damm oorganiskt	10mg/m ³	-	-
		Damm oorganiskt respirabelt	5 mg/m ³	-	-
238-878-4	14808-60-7	Kvarts	0,1 mg/m ³	-	
		Krom VI-värt totaldamm	0,005 mg/m ³	.	0,015 mg/m ³

Produkten hanteras i en ej dammande form i vattenlösning. Därför gäller ovanstående gränsvärden endast för härdad produkt som bearbetas.

Gränsvärdena för krom(VI)-föreningar träder i kraft först den 1 januari 2007. Fram till dess gäller för krom (VI), 0,02 mg/m som totaldamm (NGV).

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Form: Pulver.
Färg: Gråaktig
Lukt: Svag.
Löslighet: 0,2 g/l vid 0°C. Uppgiften gäller kalciumhydroxid.

Smält-/steln.punkt: >1000 °C
Densitet: 2200 kg/m³
pH-lösning: 11 - 13

Partikelstorlek minst 0,1 mm

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

Produkten är stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.
Inga farliga sönderdelningsprodukter.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

INANDNING

Da mm kan irritera luftvägarna. Symptom är hosta och sveda.

HUDKONTAKT

Kan ge hudirritation vid kortvarig exponering och frätskada vid längre hudkontakt med produkten.
Risken för atopiska eksem ökar vid lång tids hudkontakt med produkten.
Symptom på exponering är hudrodnad och sveda.

KONTAKT MED ÖGONEN

Risk för allvarlig ögonskada. Var uppmärksam på rinnande ögon eller svedas som kan var tecken på överexponering för produkten.

SÄKERHETS DATABLAD V1/10, V1/5, V1/160

FÖRTÄRING

Ger irritation och eventuellt frätskador i munhålan och matstrupen. Irritationen beror på att produkten är alkalisk.

SENSIBILISERING

Cementen är kromreducerad vilket innebär att risken för sensibilisering är mycket låg. Innehåller sexvärt krom så personer som redan har kromallergi ska undvika hudkontakt med produkten.

12. EKOLOGISK INFORMATION

NEDBRYTBARHET

Ej biologiskt nedbrytbar. Produkten består av naturliga mineraler

EKOTOXICITET

Inte bedömd som miljöfarlig, men då produkten är alkalisk kan ett större utsläpp vålla loka skador.

13. AVFALLSHANTERING

Deponeras eller destrueras enligt lokala föreskrifter.

Härdad produkt tas om hand som byggavfall.

Lämplig EWC-kod beror på var avfallet uppstår, men tänkbar kod för uthärdat material är:

17 01 01 betongavfall. Se SFS nr: 2001:1063, Avfallsförordningen

Förpackningsmaterial tas om hand som byggavfall.

Produkten är ej farligt avfall

14. TRANSPORTINFORMATION

Produkten ej klassificerad som farligt gods.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

Märkning:

Klassificering:

Xi

R-FRASER

R36 Irriterar ögonen

R38 Irriterar huden.

R41 Risk för allvarliga ögonskador.

S-FRASER

S2 Förvaras oåtkomligt för barn.

SÄKERHETS DATABLAD V1/10, V1/5, V1/160

- S24/25 Undvik kontakt med huden och ögonen
- S26 Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare.
- S28 Vid kontakt med huden tvätta genast med mycket vatten och tvål.
- S37 Använd lämpliga skyddshandskar.

Övrig märkning

- Säckarna är märkta med produktionsdatum.
- Hållbarhet är 9 månader från detta datum.
- Förvaras torrt

16. ANNAN INFORMATION

Detta säkerhetsdatablad är omarbetat på flera punkter och ersätter tidigare utgåvor.

Riskfraser från punkt 2.

- R36 Irriterar ögonen
- R38 Irriterar huden.
- R41 Risk för allvarliga ögonskador.

Produkten är reducerad med avseende på sexvärt krom och har därför ej klassats som allergen.

Säkerhetsdatablad utarbetat enligt: Bilaga 10 till KIFS 1998:8 samt KIFS 2005:7